

SVIZOVE STRANI

[novice]

7. OKTOBER 2008 * LJUBLJANA

Seja predsedstva Sindikalne konference predšolske vzgoje

Članice predsedstva so se zbrale zaradi naraščajočega nezadovoljstva pomočnic vzgojiteljic z uvrstitvijo v plačne razrede, napačnim nazivom delovnega mesta in onemogočenim napredovanjem v strokovne nazive ter številnih pisem, ki jih je Sviz prejel od pomočnic v zvezi s tem. Skupaj z glavnim tajnikom so razpravljale tudi o nezadovoljstvu nekaterih drugih skupin zaposlenih v vzgoji in izobraževanju (npr. zaposleni v plačni skupini »J«, organizatorji prehrane in organizatorji zdravstveno-higienskega režima v vrtcih). Po dolgi in burni razpravi je predsedstvo sprejelo nekaj sklepov. Podprlo je zahteve pomočnic vzgojiteljic v njihovih prizadevanjih za ustrezno ovrednotenje njihovega dela in zboljšanje položaja, ki morajo biti strokovno utemeljene. Sklenjeno je bilo tudi, da se skliče sestanek pomočnic in pomočnic vzgojiteljic ter se tako omogoči, da zaposleni spregovorijo o pereči problematiki in poiščejo mogoče rešitve. Enako velja za zahteve zaposlenih v plačni skupini »J« (čistilke, perice, kuharice, knjigovodje, računovodje ...) in organizatorje prehrane ter organizatorje zdravstveno-higienskega režima.

Na dnevnem redu seje predsedstva je bilo tudi vprašanje vpeljevanja osem- (oziroma sedem in pol-) urne prisotnosti vzgojiteljic na delovnem mestu in beleženja prisotnosti ter dokazovanja opravljenega dela.

Sestanek pomočnic in pomočnic vzgojiteljic je bil 5. novembra letos v prostorih sindikata.

14. OKTOBER 2008 * LJUBLJANA

16. seja GO Sviza

Po zapletu na Osnovni šoli Primož Trubar Velike Lašče, na kateri zaposleni niso pravočasno dobili plač za september, je Glavni odbor (GO) razpravljal tudi o tem in pozval šolsko ministrstvo, naj zagotovi plače za že opravljeno delo. GO je izrazil podporo morebitni stavki, ki so jo nato na šoli tudi napovedali in bi jo izpeljali 4. novembra. A so nato zaposleni le prejeli manjkajoči del plač in stavko preklicali. Glavni odbor je razpravljal tudi o novem plačnem sistemu, težavah, nejasnostih in krivicah, ki ji povzročajo, ter sprejel nekaj zahtev po spremembah, ki jih bo predstavil novi vladi. Od nove vlade pa Sviz pričakuje tudi, da bo s sindikati kot kvalificiranimi predstavniki zaposlenih vzpostavila spoštljiv in enakopraven partnerski odnos ter da bodo koalicijske stranke izpolnile obljube, ki so jih dale kot odgovore na Svizova vprašanja (vrnitev sestave svetov zavodov javnih vrtcev in šol v razmerja, kakršna so bila pred zadnjo spremembo, ureditev sestave upravnih odborov javnih raziskovalnih zavodov in sprememba sestave svetov zavodov v kulturi tako, da bi predstavniki zaposlenih v njih predstavljali tretjino članov).

14. OKTOBER 2008 * LJUBLJANA

Sestanek skupine za zbiranje denarja ob poletnih neurjih

Odbor za dodeljevanje in nadzor nad zbranim denarjem za pomoč prizadetim v poletnih neurjih se je od svoje ustanovitve sestel na dveh sejah in denar razdelil. Na posebnem računu se je zbralo 37.369,51 evra, Glavni odbor in posamezni območni odbori pa so dodali še svoja sredstva, tako da je bilo skupaj za pomoč prizadetim namenjenih dobrih 60 tisoč evrov. Odziv med člani, zavodi in območnimi odbori žal ni bil sorazmeren s škodo, ki so jo povzročila neurja. Prizadetih je bilo veliko naših članov, na Glavni odbor Sviza pa se jih je po pomoč obrnilo 192. Nekateri območni odbori so tudi neposredno pomagali članom s finančno pomočjo.

5. NOVEMBER 2008 * LJUBLJANA

Nezadovoljne pomočnice vzgojiteljic na sestanku na Svizu

Predsedstvo Sindikalne konference predšolske vzgoje je zaradi množičnih izrazov nestrinjanja in nezadovoljstva pomočnic vzgojiteljic z novim plačnim sistemom oz. uvrstitvijo njihovega delovnega mesta sklicalo sestanek, ki se ga je udeležilo skoraj sto pomočnic vzgojiteljic iz vse Slovenije. Pomočnice so ostro nasprotovale uvrstitvi tega delovnega mesta v 19. plačni razred ter izpostavile, da je razloge za nesprejemljivo umestitev treba iskati tudi v nerazumevanju njihovega dela in nepoznavanju odgovornosti, zahtevnosti in nalog, ki so se po vpeljavi novega kurikuluma v vrtece zelo povečale. Opozorile so, da so razlike med njihovimi plačami ter plačami vzgojiteljic prevelike, zlasti glede na majhne razlike v delu in odgovornosti obojih. To pa poslabšuje odnose v vrtcih, vpliva na kakovost dela ter že prerašča v zahteve pomočnic po stavki, s katero bi uveljavile boljši položaj. Pomočnice so na sestanku izrazile tudi zahtevo, da se jim kot strokovnim delavkam omogoči napredovati v strokovne nazive, ter izrekle nekaj predlogov o preimenovanju njihovega delovnega mesta.

Nevenska Tučič, predsednica Sindikalne konference, in Branimir Štrukelj, glavni tajnik Sviza, sta se z opozorili pomočnic strinjala in poudarila, da je Sviz v pogajanjih ves čas vztrajal pri višjem plačnem razredu za pomočnice vzgojiteljic, vendar ni dobil podpore vlade niti sindikatov javnega sektorja. Neustrezna uvrstitve pomočnic vzgojiteljic v plačne razrede je bil zato eden od razlogov, da Sviz ni podpisal Kolektivne pogodbe za javni sektor. Predstavniki sindikata so v skladu s sklepom zadnje seje Glavnega odbora Sviza pomočnicam vzgojiteljic zagotovili, da bo Sviz zahteval spremembe Kolektivne pogodbe za javni sektor in predlagal višji plačni razred za pomočnika vzgojitelja.

[uvodnik]

Črni scenarij ni nemogoč

Ko osuplo spremljam, kaj počne Berlusconijska vlada s šolstvom, da bi privarčevala nekaj milijard evrov, je moj prvi odziv: pri nas se ne bi moglo zgoditi, da bi zaradi varčevanja zmanjševali število učiteljev, povečevali število učencev in dijakov v razredih in zapirali šole s premalo otroki, saj vse troje skupaj zagotavlja slabšo kakovost izobraževanja in znižuje možnosti za uspešnost države v prihodnjih desetletjih.

A v teh prelomnih časih, ko se s truščem končuje konec zgodovine, kot je krizo liberalnega kapitalizma dramatično ilustriral profesor Jože Mencinger in Francis Fukujama upravičeno poslal na smetišče zgodovine, je naivnost še posebno velik greh. Ob poglobljanju finančne krize tudi pri nas ni mogoče izključiti »norega« ravnanja vlade. Ne nazadnje, s poskusi varčevanja v šolstvu smo bili soočeni še v »zlatih časih« gospodarske rasti, načrtov o umetnih otokih v slovenskem morju in megalomanskih zabaviščnih parkih. Niti dve leti ni od tega, ko je odhajajoča vlada predlagala, da se osnovne šole financira »na glavo« učenca, kar bi povzročilo zapiranje zlasti manjših, podeželskih šol in zmanjševanje števila učiteljev. Se še spomnite predloga o povečevanju števila otrok v oddelkih vrtcev, predloga o zniževanju izobrazbe strokovnih delavcev v vrtcih, o zmanjševanju števila svetovalnih delavcev v vrtcih in šolah, o prvi bolonjski stopnji kot ustrezni ravni izobrazbe za učitelje ...? In še bi lahko našteval.

Ne bi si smeli delati iluzij, da nova vlada, če ji bo šlo za nohte, ne bo začela obračati oči po izobraževalni vreči denarja. V tem primeru mora biti odziv Sviza enak, kot je bil ob napovedanih Zverovih varčevalnih reformah: izobraževanje mora biti zadnje, ne prvo, pri

čemer se varčuje, če je to res treba. V Janševi vladi vsiljevanje varčevalnih reform ni bilo izraz ekonomske nuje, temveč je šlo za manifestacijo ideološkega verovanja v neoliberalno mantro o zakonu trga tudi v izobraževanju in še posebno, glede dobrobiti konkurence, med javnimi in zasebnimi šolami.

Odgovori treh strank, ki sestavljajo jedro nove vladajoče koalicije – vprašanja jim je postavil Sviz pred državnozbornimi volitvami – so potrjevali naše ugotovitve, da v novem plačnem sistemu naše delo ni ustrezno vrednoteno. Če bi torej prišlo do skrajnih zaostritev in zniževanja proračunske porabe, bi moralo biti znižanje za strokovne delavce v izobraževanju manjše kot v drugih dejavnostih, da bi dosegli ustrezna razmerja. Tudi v črnem scenariju dogodkov je možno uresničiti našo zahtevo, da se popravi razvrednotenje našega dela v novem plačnem sistemu. Pred zahtevnimi pogovori, pri katerih bo treba z obeh strani upoštevati zapletene ekonomske razmere, bi sprememba Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in vrnitev petih predstavnikov zaposlenih v svete zavodov zagotovo prispevala ustvarjati zaupanje med vlado in Svizom. Zaposlenim v vzgoji in izobraževanju bi tako posredovali pomembno sporočilo, da nova šolska oblast zaupa njihovi presoji in izkušnjam. Prav tako, da so mnenja zaposlenih pomembna za odločitve, ki jih sprejemajo šolske oblasti. Sodili jih bomo po njihovih dejanjih ...

BRANIMIR ŠTRUKELJ,
glavni tajnik Sviza

[v središču]

Obeti prihodnjih štirih let

▶ **V tokratnem »središču« se že tretjič zapored lotevamo šolske, kulturne, raziskovalne in splošne politike, ki si jo lahko obetamo v prihodnjih štirih letih. Stranke, ki bodo oblikovale vladno koalicijo, so v pogajanjih sprejele besedilo koalicijske pogodbe za obdobje 2008–2012. Čeprav ob pisanju tega prispevka še ni bilo znano oz. dostopno uradno besedilo pogodbe, si je vseeno dobro ogledati tiste dele njenega osnutka, ki jih je bilo mogoče najti na spletnih straneh in se najbolj neposredno tičejo Svizovim članicam in članom pomembnih področij.**

Osnutek koalicijske pogodbe že v uvodu med poglavitnimi programskimi cilji nove vlade kot »temeljni cilj razvoja in napredka posameznika in družbe ter vir bogastva in ekonomske moči« izpostavlja izgradnjo družbe znanja, ki je »temeljnega pomena za pripravo ljudi na boljše in bogatejše življenje ter na izzive globalizacije«. Našo državo naj bi se tako dejavno gradilo kot kultivirano družbo znanja, solidarnosti in blaginje, v kateri bodo šteli znanje in sposobnosti. »Zavzeli se bomo za večjo dostopnost vseh do storitev socialnega varstva, javnega zdravstva, izobraževanja, kulture in do stanovanj.«

Za izgradnjo družbe znanja bo treba usposabljanje učiteljev, staršev, učence in širše okolje, temeljni pogoj pa je tudi odprt dostop do vrtcev, šol in univerz. Šolski sistem naj bi postal pravičnejši, in sicer z zgodnjimi vlaganji v preprečevanje odločilnih zaostankov v predšolskem obdobju in na začetku osnovne šole. Med ukrepi se omenja še zmanjševanje in odpravljanje nasilja v šolah – tega naj bi se lotili sistematično s sodelovanjem staršev, lokalne skupnosti in učencev. Koalicijski partnerji bodo okrepiли dobre univerze in z njihovo pomočjo ustanovili nove visokošolske ustanove ob podpori regionalnih centrov in gospodarstva. Pripravili naj bi

tudi resolucijo o razvoju visokega šolstva do leta 2020 in tak zakon o visokem šolstvu, ki bo zagotovil stabilno financiranje in vpeljal neodvisno agencijo za kakovost.

Posebna skrb bo namenjena ohranjanju mreže šol, pri čemer poseben razmislek zahteva razmerje med mrežo poklicnih, strokovnih in splošnih srednjih šol. V osnutku pogodbe je zapisano tudi, da se koalicijski partnerji zavedajo pomena avtonomije šol in stroke ter potrebe po dobri, a zahtevni šoli: »Zato bomo učiteljem vrnilo dostojanstvo in ugled v družbi in še zlasti v lokalnih skupnostih. Prav takoj bomo pravično ovrednotili dodatno delo, ki je posledica individualizacije, diferenciacije, dela v razredni skupnosti in dela s starši, razbremeniti pa jih je treba nepotrebnega administrativnega dela.«

Slovenija naj bi postala križišče znanja, idej, ustvarjalnosti, inovacij in gospodarskih tokov, zato bo nova vlada okrepila opešano in podhranjeno znanstveno-inovativno in razvojno dejavnost ter ustvarila razmere za odlično visokošolsko izobraževanje in znanost. Partnerji se tudi zavezujejo, da bodo s spremembami zakonodaje zagotovili avtonomnost visokošolske, raziskovalne in znanstvene dejavnosti. Spodbujali bodo dvig izobrazbene ravni, tako da bi se delež prebivalstva

z več kot srednješolsko izobrazbo v prihodnjih petih do osmih letih približal 30 odstotkom. V osnutku koalicijske pogodbe so natančneje navedene zamisli, kako naj bi to dosegli, koalicijski partnerji pa obljublajo tudi večje vlaganje v raziskave, razvoj in visoko šolstvo.

V osnutku koalicijske pogodbe sta kultura in umetnost označeni kot temelj ustvarjalnosti. Partnerji se zavezujejo, da bodo (upoštevaje kulturno globalizacijo, ki spremlja ekonomsko in politično globalizacijo in spreminja ustaljene kulturne obrazce in potrošniške navade) krepili predvsem nacionalno kulturo. »Slovenski kulturni sistem se mora biti sposoben odzvati na izzive sodobnega časa, hkrati ga je treba institucionalno in vsebinsko posodobiti. Naša kulturna politika bo temeljila na spoznanju, da je kultura vrednota sama po sebi ...«. Cilji koalicijskih partnerjev so zato posodobiti kulturni sektor, zagotoviti večjo dostopnost kulturnih dobrin in storitev in spodbujati razvoj kulturnih industrij in kulturnega turizma. »Zagotovitev dostopa do ustvarjalnosti in do kulturnih dobrin spada med trajne naloge kulturne politike, zato bomo zboljšali finančno, prostorsko in digitalno dostopnost. Slovenska beseda in z njo slovenska knjiga bosta v ospredju naše strategije za prihodnost kulture.«

Za tokratni prispevek nam je služil neuradni osnutek koalicijske pogodbe, povzeli pa smo le njegove najosnovnejše dele. Ko bo podpisano in dostopno uradno besedilo, ga bomo objavili na naši spletni strani. Spremljali bomo, kako se uresničuje, saj je v politiki vse prepogosto popolno nasprotje med obljubami in odločitvami ter ukrepi.

SANDI MODRIJAN

[ugodnosti]

Posebna ponudba zavarovalnice AdriaticSlovenica

Zavarovalna družba AdriaticSlovenica je za Svizove člane pripravila posebno ponudbo za zavarovanje doma in osebnega avtomobila, ki velja do 30. septembra 2009. Po ugodni premiji ponujajo tudi paket nadstandardnih zavarovanj, ki zajema Zavarovanje za krajše čakalne vrste in Zavarovanje zdravil.

Poleg ugodnosti, ki jih AdriaticSlovenica ponuja vsem svojim zavarovancem (do 30-odstotni popust za celovito zavarovanje premoženja, do 10 odstotkov popusta za kasko zavarovanje avtomobila in 55-odstotni bonus za varne in izkušene voznike pri obveznem avtomobilskem zavarovanju), so za članice in člane Sviza pripravili posebno ponudbo – tri bone, ki omogočajo ugodnejšo premijo ob sklenitvi novega zavarovanja. Kot omenjeno, gre za vrednostne bone, ki jih je mogoče unovčiti ob sklenitvi novega stanovanjskega zavarovanja, avtomobilskega zavarovanja ali paketa nadstandardnih zdravstvenih zavarovanj.

Podrobnosti o ponudbi in bone najdete na naši spletni strani www.sviz.si med Koristnimi informacijami v razdelku Ugodnosti.

SVIZOV SVETOVALNI TELEFON
ZA ŽRTVE NASILJA 01 244 09 18

torek od 16. do 18. ure
četrtek od 16. do 18. ure

SVIZOVE STRANI

Svetovni dan učiteljev 2008

Ob letošnjem svetovnem dnevu učiteljev so Svizovi območni odbori za svoje članice in člane pripravili kopico dejavnosti. Pripravili so pohode in ekskurzije, ogled gledaliških predstav in družabna srečanja, športne aktivnosti in ples. V Črnomlju so zaslužni učiteljici Josipini Primožič, ki je zelo zaznamovala življenje tega kraja, slovesno odkrili spominsko ploščo. Na območju Nova Gorica pa je njegov predsednik **Branko Jerič** za člane pripravil družabno srečanje, na katerem je predstavil nekaj svojih **misli ob svetovnem dnevu učiteljev**:

»Pred dnevi sem po naključju videl BBC-jevo oddajo o oglaših. Eden mi je bil še posebno všeč: v eni izmed nordijskih držav so oglaševali sindikat; reklama je pozivala zaposlene, naj se včlanijo. Brez tega – je bilo rečeno – lahko delajo z vami tako, kot hočejo; združeni se lahko upremo pritiskom.

Ne slepimo se, da kapitalizem, cepljen na oblastniško megalomanstvo, ne pritiska tudi pri nas. Vpeljuje se nove plačne sisteme, dopušča, da nekateri vodje vladajo, namesto da bi vodili. Učiteljem so najprej vzeli veljavo, potem pa nas z različnimi prenovami obremenili s kopico opravil, ki nam odzema moč za tisto, kar bi kot učitelji morali početi, torej za pedagoško delo.

Učiteljem zmanjkuje časa in moči za tisto nemerljivo, za ustvarjalnost. Visoko izobražena učiteljica ali učitelj je, seveda, sposoben biti ustvarjal in uspešen pri svojem delu brez do milimetra natančno določenih normativov, pravilnikov itd. A to je v okolju, v katerem vsakokratni zmagovalci na volitvah jemljejo državo za svoj plen, zelo težko.

Sindikati se v tej luči kažejo kot – lahko bi rekli – druga stranka, ki zagovarja interese zaposlenih. Pri tem ne smemo pozabiti, da ne gre samo za zavzemanje za višje plače, ampak se borimo tudi za to, da učiteljskemu poklicu damo mesto, ki mu gre.

Ženske in tudi nekaj moških se vsak

dan srečujemo z lepoto, a tudi s težavami v medsebojnih odnosih, ki so pri vsakršnem delu z ljudmi nujni spremljevalci. Lepo je, če imamo pri tem podporo sodelavcev, in prepričan sem, da marsikje obstaja; tam je to tudi vidno po dosežkih.

Učitelji imamo pred seboj vsak dan desetine ali celo stotine usod, radostnih in tudi ranjenih src, vedoželjnih ali otopelih obrazov; vsak dan smo pred njimi; motivirati in spodbujati moramo oboje. A kljub kupom predpisov in meril nikjer ne piše, da moramo biti poleg strokovnosti še topli, da moramo znati veslati po morju nešteti mlado-stniških posebnosti, da moramo vedeti, ali je učencu oz. dijaku doma hudo, ali ima težave, ali je bolj nagnjen k naravoslovju ali k humanistiki. Dogaja se, da marsikaterega podatka ne smemo vedeti, čeprav nam to zmanjšuje možnosti za boljše pedagoško ravnanje. Iz svoje prakse vem, da je včasih najtežje težave mogoče odpraviti s kančkom humorja; ampak kot da v sedanjem normativnem sistemu učiteljevanja humor ni zaželen.

Zato vam ob praznovanju želim, da ne bi nikoli potrebovali zaščite sindikata; da bi sporne dediščine lahko reševali z roko v roki z našimi vodstvi. Da bi nova politika spoznala pomembnost izobraževanja in vseh v njem. Našemu delu in prizadevanju je treba vrniti pomen. Z njim oblikujemo nekaj, kar je v tem svetu žal brez cene: poleg znanja tudi sistem vrednot, kot so odnos do dela, spoštovanje sebe in drugih.

Želim vam, da bi zmogli, če bi bilo treba, družno reči NE nadaljnjemu razgrajevanju šolskega sistema, saj se sicer lahko zgodi, da bomo skupaj stali na razvalinah nečesa lepega.

Danes je čas, da sebi in svojim sodelavcem rečemo DA.

Da – za svoj praznik, da, da bi mogli čez črne, mrzle reke, da za sonce na tem majhnem kvadratu neba tostran Matajurja, da za vse stopinje pred sabo.«

[aktivnosti]

V Črni gori omizje o šolskih reformah

V organizaciji črnogorskega učiteljskega sindikata SSPNKG ter ob sodelovanju nizozemskega AOb je 10. oktobra letos v Podgorici potekalo omizje o prenovi izobraževanja v Črni gori. Na njem je kot gostja sodelovala tudi Svizova predstavnik Irena Lipovec, predsednica Sindikalne konference osnovnih in glasbenih šol ter zavodov za izobraževanje odraslih. Sviz so povabili k sodelovanju in predstavitvi izkušenj s prenovami v našem šolskem sistemu zato, ker je črnogorski sistem zelo podoben našemu in ker gredo tam spremembe v isto smer kot pri nas.

V uvodnih poročilih so se sodelujoči dotaknili reforme v osnovnem, srednjem in visokem šolstvu, navajali uspehe in pomanjkljivosti in pri tem izhajali iz njihove Bele knjige o vzgoji in izobraževanju (Knjiga promjena). Razmišljali so o sodelovanju staršev v vzgojno-izobraževalnem procesu, posodabljanju učbenikov in drugega gradiva za učence in učitelje, o položaju učiteljev in novih/drugačnih prijemih, ki jih zahteva prenova. Poudarili so doseženo in odkrito opozorili na šibke točke dozdajšnje prenove. V razpravi, ki je sledila uvodnim poročilom, so sodelovali predstavniki šolskega ministrstva, izpitnega centra, zavoda za šolstvo (v Črni gori ima svetovalno in nadzorno vlogo), centra za poklicno izobraževanje, instituta za odprto družbo in učiteljski praktiki.

Irena Lipovec je predstavila slovenske izkušnje s prenovami in poudarila tiste točke, ob katerih je bilo ali pa je še največ strokovne in laične razprave (zunanja diferenciacija, izbirni predmeti, inkluzija, zunanje preverjanje znanja, učbeniško gradivo oziroma delovni zvezki ...). Zbrani na omizju so opozarjali na podobne ali enake težave, ki jih ob prenovi šolstva doživljajo tudi v Črni gori. Svizova predstavnica jih je seznanila tudi s tem, da smo bili v Sloveniji deležni že tudi prenov prenov (spremembe šolske zakonodaje), in s tem, kako je Sviz deloval pri tem.

Črna gora vstopa v prenovno šolstva postopno, zato so sprotne preverjanja doseženih sprememb, analiza in evalvacija koristni. Tako prepričajo, da bi se s slabimi ukrepi spoprijemali vsi, tudi tisti, ki v prenovno vstopajo s časovnim zamikom.

Ob koncu omizja so gostitelji sprejeli nekaj sklepov, med drugimi te, da so cilji prenove ustrezno postavljeni, da je še naprej treba pozornost spremljati njen potek, okrepiti pa je treba tudi strokovno in socialno rast učiteljev.

[pravna pisarna] Piše TONE SELIŠKAR

Dodatki v novem plačnem sistemu (II)

V prispevku, objavljenem na prejšnjih Svizovih straneh, smo predstavili nekatere dodatke in njihovo višino, do katerih so upravičene posamezne skupine zaposlenih v vzgoji in izobraževanju. Tokrat bomo pogledali dodatke, ki so se pri prevodbi upoštevali.

Prevedbo osnovne plače javnega uslužbenca določa 49. a člen Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Kateri dodatki, določeni v členih od 80. do 82. b KPVI, so se pri prevodbi upoštevali in so torej v osnovni plači javnega uslužbenca, pa določa 49. b člen zakona. V praksi dobivamo mnogo vprašanj, kaj je s posameznimi dodatki in zakaj jih zaposleni v plačilnih listah ne najdejo, zato bomo tokrat predstavili tiste dodatke, ki so se pri prevodbi iz starega v novi plačni sistem upoštevali in so bili torej umeseni v osnovno plačo javnega uslužbenca, tako da jih v novem sistemu ni več.

Skupaj se je pri prevodbi upoštevalo 14 dodatkov. Tako zaposlenim ne pripada več dodatek za zunanje preverjanje znanja in poučevanje maturitetnih predmetov. V novem sistemu plač tudi ni več dodatek za poučevanje v romskih oddelkih ali v skupinah romskih učencev. Tisti, ki poučujejo na dveh ali več vzgojno-izobraževalnih zavodih, ne prejema več dodatka za tako delo. V novem sistemu tudi ni več dodatka za pomočnike ravnateljev. Ukinjen je dodatek za usposobljenost za mentorstvo, vendar – kot smo navedli prejšnjikrat – ostaja dodatek za mentorstvo pripravnikom za vsako normirano mentorsko uro. Ta dodatek pripada tudi za mentorstvo specializantom in delavcem na usposabljanju. Znaša 20 odstotkov osnovne plače za vsako normirano mentorsko uro. Odpravljen je tudi dodatek za delo z otroki, mladostniki in študenti. V novem sistemu tudi ni posebnega dodatka za obveznost izvolitve v naziv ter posebnega dodatka na ta dodatek. Ni več dodatka za psihofizične obremenitve in odgovornost. Dodatek na vodenje kuhinje dozdajšnjih vodij kuhinje je bil preveden. Zaposleni, ki so delali z denarjem in materialnimi sredstvi, nimajo več dodatka za to delo. Ni več dodatka za laborante in enako velja za dodatek zaposlenim v tajništvu univerze. Zaposlenim v potujočem vrtcu ali v vrtcu v težje dostopnem kraju, do katerega ni javnega prevoza ali ga ima le enkrat na dan, dodatek za tako delo ne pripada več. A te dodatke so upoštevali pri prevodbi osnovne plače ter tako povečali osnovno plačo javnega uslužbenca.

Kot je razvidno iz zgorjnjega pregleda, je ostal dodatek za delo z otroki s posebnimi potrebami. Vedeti moramo, da ta dodatek pripada le zaposlenim v zavodih za vzgojo otrok s posebnimi potrebami, in ne tudi za delo z otroki, ki so v šolah, ki takega programa ne izpeljujejo. Višina tega dodatka je odvisna od vrste in stopnje okvare otrok. Tako ta dodatek znaša 8, 10, 12, 15 in 18 odstotkov osnovne plače javnega uslužbenca.

V prejšnjem prispevku nismo omenili dodatka na popoldansko delo. Ta dodatek ostaja za zaposlene, ki opravijo 60 odstotkov celotne mesečne obveznosti ali 80 odstotkov celotne tedenske obveznosti v popoldanskem času. Po novem znaša sedem (prej osem) odstotkov osnovne plače javnega uslužbenca, in sicer za tiste ure, ki jih opravi v popoldanskem času. Omenimo še, da se za popoldansko delo v vrtcu in dijaškem domu šteje delo med 12. in 22. uro, v drugih zavodih pa med 13. in 20. uro. Določilo o dodatku za popoldansko delo ne velja za zaposlene, ki izpeljujejo podaljšan bivanje ter pedagoško in drugo strokovno delo, ki se konča do 16. ure.

[mednarodno]

Rušenje celotnega izobraževalnega sistema v Italiji

Italijanski šolski sindikati FLC-CGIL, UIL-Scuola in CISL-Scuola so 30. oktobra letos v Rimu pripravili vsedržavne demonstracije proti napovedani šolski reformi. Ponovili jih bodo 14. novembra. Reforma močno zadeva tudi slovenske šole v Italiji, saj bi po novi zakonodaji med drugim zaprla šole, ki imajo manj kot 50 učencev, in združila šole z manj kot 300 učenci v šolske centre. Ob teh in drugih šolskih ukrepih pa bi slovenske ustanove v Italiji ogrozilo tudi splošno zniževanje sredstev, saj varčevalni ukrepi italijanske vlade predvidevajo kar za polovico manj denarja za manjšino v prihodnjih treh letih. Pred

demonstracijami smo tudi iz Sviza poslali italijanskim kolegom pismo podpore njihovim prizadevanjem za ohranitev kakovostnega javnega šolstva za vse. Italijanski senat je 29. oktobra po pričakovanih potrdil sporni odlok šolske ministric Mariestelle Gelmini in tako je ukrep, ki bo zmanjšal število zaposlenih v šolah in predviden proračunski denar za šole, s potrditvijo v senatu postal zakon. S tem se je italijanska vlada ognila razpravi in odločanju o zakonu v parlamentu.

Ta t. i. reforma šolstva nima nič opraviti z zboljšanjem izobraževalnega sistema, pač pa so njen cilj le proračunski prihranki.

Italijanska vlada želi v prihodnjih štirih letih zmanjšati proračun za izobraževanje za več kot osem milijard evrov in zmanjšati število zaposlenih v šolstvu za 140.000. To vodi Italijo v povečanje števila učencev v razredih in ukinitve programov za učence s posebnimi potrebami. Takšno odločitev vlade je posebej težko razumeti, saj je Italija že zdaj na zadnjem mestu držav OECD po vlaganju v izobraževanje.

Berlusconijska vlada je vse spremembe pripravila brez sodelovanja sindikatov, strokovnjakov ter opozicijskih strank. Reforma nima nikakršne 'globlje' utemeljitve, pač pa je namenjena le varčevanju. Ob tem se italijanska vlada očitno ne zaveda, da bo zaradi kratkoročnih proračunskih razlogov spodkopala celoten sistem kakovostnega izobraževanja in ga vrnila nekaj desetletij v preteklost. Medtem ko je ministrica Gelminijeva po sprejetju predloga zakona povedala, da ga podpira večina državljanov in da se zdaj »vračamo v šolo resnosti, vrednot in vzgoje«, so sindikati in drugi nasprotniki reforme našli njene negativne plati in razloge za nasprotovanje: prinaša manj ur pomoči za otroke s posebnimi potrebami, več učencev v razredih,

ukinjeno bo mnogo šol po vsej Italiji, manj bo posebnih oddelkov v bolnišnicah za bolne otroke, šole ne bodo več odvisne od državnega denarja, pač pa od lokalnih oblastnikov, šolanje ne bo več obvezno do 16. leta, ampak le še do 14. leta. V raziskovanju bo raziskovalcev manj za najmanj deset odstotkov, čeprav bi pravzaprav potrebovali nove zaposlene, zmanjšale se bodo tudi plače in karijerne možnosti zaposlenih. V visokem šolstvu bo v prihodnjih štirih letih za več kot tretjino manj denarja. Plače se bodo zaradi reforme še dodatno znižale, čeprav je Italija glede tega že zdaj precej pod evropskim povprečjem. Te in druge spremembe pa najbolj (pri)zadevajo ženske (sprejeti so bili namreč tudi dodatni omejevalni ukrepi glede bolniške odsotnosti in odsotnosti za nego otrok), čeprav so ženske v Italiji glede zaposlovanja v primerjavi z drugimi evropskimi državami že tako ali tako med najbolj diskriminiranimi.

V Svizu bomo skrbno spremljali razvoj položaja v Italiji in slovenskim ter italijanskim kolegom v sosednji državi pomagali in jih podpirali v prizadevanjih, da škodljiva šolska reforma ne bi zažive-la v praksi.

